

Notitie: het Platform-TL onderweg – 16-3-2020

1. Doelgroep

Deze notitie is bedoeld voor alle leden van het Platform-TL. Het Platform-TL (in de verdere tekst kortweg Platform genoemd) is bedoeld voor schoolleiders die betrokken zijn bij gl/tl/mavo. Natuurlijk is het een openbaar stuk en kan iedereen via onze website kennisnemen waarvoor het Platform staat.

2. Doelstelling van de notitie

Het Platform is fors gegroeid. Veel leden anno 2020 zijn nooit bij interne discussies betrokken geweest. Het is daarom nuttig op een rij te zetten waarvoor het Platform staat en hoe het functioneert. Bovendien is het ook voor leden van het eerste uur nuttig zich te bezinnen op de positie van het Platform, omdat het Platform een erkende rol heeft verworven in het onderwijsveld en intensief betrokken is bij veel landelijke, onderwijskundige ontwikkelingen. Daarbij hoort het innemen van standpunten in discussies. Onder andere door middel van deze notitie willen we deze standpunten bespreekbaar maken en zo mogelijk positie innemen.

3. Uitgangspunten van het Platform

De samenstelling van de leden van het Platform is zeer divers. Hoe we het onderwijs in onze school inrichten is geheel aan de school. Daar heeft het Platform geen mening over. Dat een school de leerling centraal stelt en de leraar cruciaal acht, zal zeker geen discussiepunt zijn, maar de vorm kan zeer verschillend zijn. Een ver doorgevoerd concept van gepersonaliseerd leren is mogelijk, maar ook een school met veel structuur die weinig ruimte biedt aan de leerling. De school moet zelf onderwijskundige keuzes maken. Wat wel van de school verwacht mag worden is, dat zij helder maakt waarom zij bepaalde keuzes maakt. Hierbij kan het Platform ondersteuning bieden door de leden te:

- Informeren
- Inspireren
- Communiceren

4. Standpuntbepaling

Zoals onder 2 aangegeven, ontkomt het Platform er niet aan over bepaalde items een standpunt te bepalen (na raadpleging van de leden). Het betreft hier zaken die landelijk geregeld moeten worden. Een goed voorbeeld is de ontwikkeling aangaande de Nieuwe Leerweg. Om als Platform een mening te kunnen geven, heeft het Platform eind 2018 een aantal veldraadplegingen over dit onderwerp georganiseerd. Op basis van de uitkomsten van de bijeenkomsten heeft het Platform samen met SPV, VO-raad en SLO een advies aan de minister afgegeven. Op basis van de huidige ontwikkelingen en ook zeker met betrekking tot de te verwachte ontwikkelingen zal het Platform deze werkwijze van ledenraadpleging daar waar nodig intensiveren. Afhankelijk van de urgentie kan dit via conferenties, regiobijeenkomsten of digitale enquêtering. Ook is een belangrijke rol weggelegd voor de nieuwsbrief van het Platform.

5. Onderwerpen

De onderwerpen die op dit moment aan de orde zijn of komen en waarover we met elkaar in gesprek moeten zijn:

- A. Nieuwe Leerweg
- B. Curriculum.nu
- C. Startkwalificatie
- D. Recht doen aan verschillen tussen leerlingen

- E. De drie functies van het onderwijs (Gert Biesta)
- F. LOB
- G. Gebruik van digitale leermiddelen in het onderwijs

Hierna volgt een inventarisatie van aspecten van deze zeven onderwerpen.

A. De Nieuwe Leerweg

1. Het stelsel

Met de komst van de nieuwe leerweg is een discussie over het stelsel van het vo actueel. In de afgelopen jaren is er binnen het Platform consensus ontstaan over de gedachte dat het vo globaal in twee delen gesplitst kan worden: voorbereidend beroeps- en voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. In die visie hoort de havo bij het voorbereidende beroepsonderwijs. In het Platform zal een gesprek moeten plaats vinden over de weg hoe we tot een dergelijk stelsel komen.

2. Profielen

In de tl worden vier profielen gehanteerd, in de gl tien. Op dit moment bepaalt een profiel het examenpakket en het eraan gekoppelde diploma. Echter bij de doorstroom speelt een profiel eigenlijk geen rol (wiskunde en techniek zijn de enige uitzonderingen). Echter voor de doorstroom naar de havo spelen de profielen wel degelijk een rol. Welke keuze gaan we voor de Nieuwe Leerweg maken?

3. Het praktijkgerichte programma

Hoeveel vakken zijn verplicht in het examenpakket van de NL? Het advies van het Platform samen met de andere partners geeft aan 6 plus 1. Er is op dit moment een lobby om dat terug te brengen naar 5 plus 1. Het argument is dat de overladenheid van het programma kan betekenen dat een deel van de huidige gl-leerlingen de boot missen. Wat vindt het Platform?

4. Bevoegdheden

Een ingewikkeld item is het bevoegdheidendossier. Zeker met de invoering van het praktijkgerichte programma zal hier gesteggel over komen. Het Platform ondersteunt de gedachte dat leraren die werken in een bepaald leergebied, bevoegd zijn voor alle vakken in dat leergebied. Ook in de bovenbouw. Wat is het standpunt van de leden van het Platform?

B. Curriculum.nu

1. In het discussiestuk over de toekomst van ons onderwijs van een groot aantal organisaties, waaronder de VO-raad, staat differentiatie en maatwerk voor alle leerlingen centraal met als belangrijkste doel talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Meer regie van de leerling over zijn eigen leerproces is het parool en met de leraar als coach. Het Platform nodigt de leden uit met elkaar het gesprek te voeren over dit belangrijke onderwerp.

2. Leergebieden

Curriculum.nu heeft gewerkt in ontwikkelgroepen waarvan er een paar (M en M, M en N) een aanbod doet op niveau van leergebieden. In de onderbouw van het vo zijn leergebieden niet ongebruikelijk. In de bovenbouw is een integraal aanbod van bijvoorbeeld geschiedenis, aardrijkskunde en economie zeer uitzonderlijk. Er bestaat immers geen examenprogramma voor bijvoorbeeld M en M. In het Platform zou een gesprek moeten plaatsvinden of een dergelijke optie in de toekomst er moet komen.

3. Kernvakken en SE/CE

Op een enkele uitzondering na sluit een leerling een examenvak af met een SE en een CE. Het Platform legt de vraag voor: is het een idee om alleen de kernvakken (Nederlands, rekenen/wiskunde en Engels) met een CE af te sluiten en de andere profiel- en praktijkvakken enkel met een SE. Het vo zou kunnen aansluiten bij de huidige praktijk in het mbo.

C. Startkwalificatie

In het huidige stelsel is er sprake van verschillende opleidingsduren. Het vmbo geeft geen startkwalificatie voor de arbeidsmarkt, havo en vwo wel. Vinden de leden dat de opleidingsduur gelijk getrokken moet worden?

D. Recht doen aan verschillen

1. Kern- en keuzedelen

Ervaring met de beroepsgerichte examenvakken in het vmbo leert dat onderscheid in kerndelen van een vak en keuzedelen de motivatie bij leerlingen bevordert. Belangrijk bij een dergelijk modulaire wijze van werken is inzicht hebben in de leerdoelen van een vak en hoe die gerealiseerd kunnen worden. Hoe denken onze leden hierover?

2. Onze huidige diplomering is star. Het laagste niveau van een vak bepaalt de aard van een diploma. Het Platform bepleit een grotere differentiatie in de waarde van een diploma door recht te doen aan alle ondernomen activiteiten en prestaties van een leerling en aan de kansen van een leerling in het vervolgonderwijs. Gedacht kan worden aan de mogelijkheid voor leerlingen om 1 of meer vakken eerder of hoger af te sluiten. De inhoud van een diploma bepaalt welk recht een leerling heeft in de voortzetting in het vervolgonderwijs (doorstroomperspectief).

E. Functies van het onderwijs

Biesta

De visie van Biesta is, dat het onderwijs op drie fronten verplichtingen heeft: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie (persoonsvorming), wordt algemeen onderschreven. Het Platform gaat met de leden het gesprek aan hoe een school daaraan vorm kan geven en laat voorbeelden zien hoe dat in het onderwijs gestalte krijgt.

F. LOB

Het Platform constateert dat LOB door heel veel scholen als een cruciaal onderdeel van het onderwijsaanbod wordt gezien. Onderdeel van LOB is het element 'Ken jezelf', een basiselement om empowered de toekomst tegemoet te gaan. Aan deze vaststelling is gekoppeld de noodzaak tot training van docenten om leerlingen beter te kunnen begeleiden/coachen. Het Platform heeft contact met NVS/NVL om aan de vraag van leden om ondersteuning te realiseren te voldoen.

G. Gebruik van digitale leermiddelen in het onderwijs

Al enige jaren wordt in het Platform de noodzaak benadrukt dat leden met elkaar in gesprek moeten, zodat het beleid op gebied van de digitalisering en digitale geletterdheid in de school gestalte krijgt. Een belangrijk punt van aandacht is hierbij de kwaliteit en derhalve de scholing van de docent in dit kader. Daarnaast merkt het Platform dat ook grote behoefte bestaat aan informatie. Het komend jaar gaat een werkgroep daarmee aan de slag.

6. Actieplan

- 13 maart 2020 accorderen notitie tijdens de bestuursvergadering
- Midden maart tot eind april 2020 uitwerken van een actieplan
- 19 juni 2020 accorderen actieplan tijdens de heidag van het bestuur